

Nr 250.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förhöjt statsbidrag till vissa alkoholistanstalter; given Stockholms slott den 11 mars 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av det på extra stat för år 1919 upptagna förslagsanslaget av 100,000 kronor till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader må, utöver enligt kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter utgående statsbidrag, beträffande år 1919 utgå dels till erkända och enskilda alkoholistanstalter ett tilläggsbidrag med högst en krona för vård dag, dels ock till erkända sådana anstalter ett extra garantibidrag med högst en krona för dag och vårdplats, allt enligt de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

G U S T A F.

Axel Schotte.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Under åren 1894—1915 utgingo jämlikt riksdagens beslut statsbidrag till vissa alkoholistanstalter. Från att till att börja med hava uppgått till endast 2,000 kronor och avsett en enda anstalt beviljades för år 1915 statsbidrag med sammanlagt 133,496 kronor till tolv anstalter. De under åren 1894—1915 utgående statsbidragen, som av riksdagen beviljades efter prövning av behovet i varje särskilt fall, voro huvudsakligen beräknade efter det antal vårdplatser, varje anstalt ansåges komma att disponera under det år, varför bidraget beviljades.

För vartdera av åren 1916—1919 har riksdagen på Kungl. Maj:ts förslag beviljat anslag på extra stat för bestridande av statens bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader. Berörda anslag, som givits förslagsanslags natur, bestämdes för år 1916 till 125,000 kronor, för vartdera av åren 1917 och 1918 till 175,000 kronor samt för år 1919 till 100,000 kronor.

Genom kungörelser den 17 december 1915 (sv. förf.-saml. nr 547) och den 27 oktober 1916 (sv. förf.-saml. nr 470) har Kungl. Maj:t i enlighet med av riksdagen prövade grunder föreskrivit villkor och bestämmelser för åtnjutande av bidrag från anslaget för år 1916 respektive

senare anslag. Sistnämnda kungörelse gäller tills vidare, så länge anslag för ändamålet beviljas.

Enligt bestämmelserna i nämnda kungörelser kunna erkända anstalter för vård av alkoholister ävensom enskilda dylika anstalter, vilka äro ägnade att på tillfredsställande sätt bereda sådan vård, komma i åtnjutande av statsbidrag till sina driftkostnader beträffande vårdade personer, för vilka vårdavgiften ej överstigit 3 kronor för dag.

Statsbidraget utgår enligt § 2 i kungörelserna till erkänd alkoholistanstalt

med högst 1 krona 50 öre för dag och sådan person, som vårdats å anstalten på grund av förordnande enligt lagen om behandling av alkoholister, samt

med högst 1 krona 25 öre för dag och person, som vårdats å anstalten enligt 26 § av samma lag.

Till enskild alkoholistanstalt utgår bidraget med högst 1 krona för dag och person, som vårdats å anstalten.

Dessutom stadgas emellertid såsom övergångsbestämmelse, att till erkänd eller enskild alkoholistanstalt, som åtnjutit statsbidrag till sina driftkostnader för år 1915, statsbidraget må för åren 1916—1918, därest detsamma enligt ovan angivna grunder skulle belöpa sig till lägre belopp, utgå med för år 1916 90 procent, för år 1917 80 procent och för år 1918 70 procent av bidraget för år 1915. Berörda bestämmelse förestavades av önskvärdheten av att icke alltför stora rubbningar förorsakades i de år 1915 statsunderstödda anstalternas ekonomi och att dessa anstalter därför skulle erhålla en viss övergångstid för att anpassa sig efter de nya förhållandena.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition till 1918 års lagtima riksdag nr 425 därom gjorda framställning har riksdagen medgivit, att, utan hinder av de utav riksdagen godkända grunder för åtnjutande av statsbidrag från ovannämnda på extra stat för år 1918 upptagna förslagsanslag av 175,000 kronor, av samma anslag finge beträffande år 1918 utgå ett tilläggsbidrag med högst en krona för vård dag enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder till sådana anstalter, vilka erkänts som allmänna enligt 2 § i lagen om behandling av alkoholister den 30 juni 1913.

Genom brev till socialstyrelsen den 20 juni 1918 har Kungl. Maj:tt därefter föreskrivit, att, utöver det i § 2 i kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter bestämda statsbidraget till erkänd alkoholistanstalt, finge till sådan anstalt beträffande år 1918 utgå ett tilläggsbidrag med högst en krona för varje vård dag, för vilken statsbidrag enligt bestämmelserna i samma kungörelse åtnjötes.

Såväl utjämningsbeloppet till erkänd eller enskild alkoholistanstalt enligt övergångsbestämmelserna i kungl. kungörelsen den 27 oktober 1916 som det särskilda bidraget till driftkostnaderna vid erkända alkoholistanstalter enligt kungl. brevet den 20 juni 1918 utgingo sålunda endast till och med utgången av år 1918. Från och med ingången av år 1919 äga följaktligen såväl erkända som enskilda alkoholistanstalter tillgodonjuta statsbidrag uteslutande enligt de i kungörelsen den 27 oktober 1916 stadgade grunder, vilka avse viss ersättning för vårdag.

Socialstyrelsen den
17/12 1918.

I skrivelse den 17 december 1918 meddelade socialstyrelsen, att extra bidrag för år 1919 till den på enskild väg anordnade alkoholistvården i vissa fall syntes bliva påkallat. Under hänvisning till sin skrivelse den 26 april 1918, vilken låg till grund för ovan omnämnda proposition nr 425 till 1918 års lagtima riksdag samt kungl. brevet den 20 juni 1918, framhöll styrelsen i förstnämnda skrivelse bland annat följande:

»Den fortgående stegringen av vissa nödvändiga utgifter för de vårdades underhåll, vilken utgjorde motivet för styrelsens framställning, hade ingalunda visat någon tendens till återgång, utan tvärtom, sedan sagda skrivelse avgivits, ytterligare skärpts i betydande grad. Enligt styrelsens fortlöpande levnads-kostnadsundersökningar hade sålunda från krisens början till och med mars månad 1918, d. v. s. till tidpunkten omedelbart före framställningens ingivande, de allmänna levnadskostnaderna i sin helhet ökats med 103 procent och särskilt kostnaderna för livsmedel, lyse och bränsle med 135 procent. Motsvarande relationstal enligt senaste till buds stående utredningar, nämligen för oktober 1918, uppginge till icke mindre än respektive 142 och 210 procent. Härav syntes till en början utan vidare framgå, att liknande tillägg som under år 1918 bleve oundgängligen nödvändiga för anstalterna jämväl under år 1919. Rörande storleken av de tillägg i vårbidragen, som sålunda kunde visa sig behöfliga, hade styrelsen tills vidare ej ansett sig böra fatta någon ståndpunkt, enär styrelsen hade sig bekant, att framställning i ämnet för det dåvarande förbereddes från visst håll bland alkoholistvårdens representanter. Därvid syntes också komma att företes bidrag till den utredning, som en höjning av tillägget förutsatte.»

Socialstyrelsen den
10/3 1919.

Därefter har socialstyrelsen i skrivelse den 10 mars 1919 gjort framställning om beredande av förhöjt statsbidrag till vissa alkoholistanstalter jämväl under år 1919. Till stöd för denna framställning anför styrelsen följande:

»Styrelsen får till en början betona, att de i det följande föreslagna åtgärderna äro av rent provisorisk karaktär. Styrelsen har nämligen av flera skäl ej funnit sig under nu rådande förhållanden böra taga ståndpunkt till frågan, huruvida och i vad mån grunderna för statens stödjande av den enskilda bedrivna alkoholistvården för framtiden till äventyrs borde omläggas. Sålunda bedrives ifrågavarande vårdverksamhet för närvarande under förhållanden, vilka

med hänsyn till dels den rådande dyrtiden, dels gällande starka restriktioner beträffande försäljning av rusdrycker i viss mån kunna betecknas såsom utomordentliga. Jämväl må framhållas, att den statliga alkoholistvården tills vidare är endast provisoriskt anordnad vid den för densamma upplåtna anstalten vid Salbohed, varför det ej låter sig göra att nu överblicka, huruvida och i vilken omfattning den organiserade alkoholistvården framdeles, då den kan hava blivit anordnad på ett mera permanent sätt, blir hänvisad till hjälpverksamhet från den enskilda alkoholistvårdens sida. Det må slutligen erinras, att sistnämnda och andra därmed sammanhängande spörsmål äro föremål för utredning inom styrelsen i samråd med särskilt tillkallade sakkunniga.

De förhållanden, vilka styrelsen i sin ovan omförmälda skrivelse den 26 april 1918 åberopade såsom stöd för att extra statsbidrag under året borde utgå till vissa alkoholistanstalter, äga fortfarande giltighet. Den allmänna prisnivån har sålunda, sedan denna skrivelse avgavs, ytterligare stegrats högst avsevärt. Om också prisläget på sista tiden börjat visa en något nedgående tendens, torde dock behovet av dylikt extra bidrag under innevarande år bliva fullt lika stort som i april 1918. Styrelsen får vidare, då de omförmälda övergångsbestämmelserna ej vidare äga tillämpning, framhålla, att dylikt bidrag för år 1919 synes böra utgå jämväl till enskilda alkoholistanstalter.

Sedan de så kallade utjämningsbeloppen enligt övergångsbestämmelserna i kungl. kungörelsen den 27 oktober 1916 numera upphört att utgå, har styrelsen vidare ansett sig böra upptaga till prövning frågan, huruvida icke utöver bidragen per vård dag borde i vissa fall utgå ytterligare bidrag. Anledningen härtill är närmast att söka i den omständigheten, att statsanstalten år 1918 förflyttades från Venngarn till Salbohed, varigenom antalet vårdplatser, som står till den statliga alkoholistvårdens förfogande, inskränkts från 100 till 35. Det vid Salbohed till buds stående antalet vårdplatser har redan visat sig otillräckligt. Sålunda äro samtliga platser belagda, varjämte överflyttningar av intagna därifrån och till erkända alkoholistanstalter vid upprepade tillfällen under innevarande år måst vidtagas för beredande av plats för nyintagna. Behovet av vårdplatser befinner sig vidare i en fortgående stegring. Jämväl må erinras, att någon statsanstalt för vård av kvinnliga alkoholister ej finnes inom landet. Den organiserade alkoholistvården är sålunda ovillkorligen hänvisad till hjälp från erkända alkoholistanstalter, varför deras bibehållande i erforderlig utsträckning framstår såsom ett oavvisligt statsintresse. Det har därför gällt att tillse, att de anstalter, vilkas verksamhet är av behovet påkallad, erhålla ekonomiskt stöd från statens sida i tillräcklig omfattning för att fortfarande kunna mottaga personer, som enligt interneringslagen skola erhålla vård, men åt vilka sådan ej kan beredas vid statsanstalten.

För att närmare utreda behovet av ökat statsunderstöd till de erkända alkoholistanstalterna har socialstyrelsen i början av år 1919 anmodat dessa att inkomma med redogörelse beträffande deras inkomster och utgifter under de senare åren. Sådana uppgifter hava inkommit från samtliga tre anstalter, som vid sista årsskifte bedrovo alkoholistvård i nämnevrd omfattning, nämligen Floda-kolonin i Vemdalen, arbetshemmet Björknäs och hemmet Gunnarskog.

Enligt inkomna uppgifter har arbetshemmet Björknäs icke att uppvisa brist i sina räkenskaper under något av de tre år, som uppgifterna för denna anstalt avse, nämligen åren 1914, 1916 och 1918. Vid de båda övriga anstalterna är bristen däremot betydande. Sålunda uppgår den för anstalten vid Vemdalen

under åren 1914, 1915, 1916 och 1917 till respektive kronor 9,246: 11, 7,625:34, 7,950:94 och 1,416:90 samt för hemmet Gunnarskog under åren 1916, 1917 och 1918 till respektive kronor 5,393:01, 5,955:57 och 8,076:50. Det förtjänar nämnas, att anstalten vid Vemdalen visserligen ej kunnat lämna förevarande uppgift för år 1918, men torde förlusten detta år ställa sig avsevärt högre än under det föregående året.

Ifrågavarande förlustsiffror böra ses närmast i samband med uppgifterna rörande dels medelkostnaderna per vård dag, dels ock hela antalet vård dagar under de olika åren, vilket framgår av följande översikt:

Anstalt.	År.	Medelkostnad för vård dag, kronor.	Hela antalet vård dagar.
Vemdalen	1914	2: 46	10,840
	1915	2: 96	9,113
	1916	3: 99	5,084
	1917	6: 03	2,782
Gunnarskog	1916	4: 94	606
	1917	4: 47	2,313
	1918	6: 61	1,232

Visserligen bero de starkt stigande medelkostnaderna för vård dag givetvis till väsentlig del på stegringen av den allmänna prisnivån, men jämväl beläggningens frekvensen utövar ett påtagligt inflytande. Särskilt tydligt belyses detta av den omständigheten, att medelkostnaden för vård dag vid Gunnarskog år 1917, då antalet vård dagar är inemot fyra gånger så stort som år 1916, ställer sig lägre än år 1916 trots den under denna tid fortgående starka allmänna prisstegringen. Det förtjänar med avseende härå meddelas, att arbetshemmet Björknäs, där förlust som nämnt icke uppstått under de redovisade åren, under samma tid haft att uppvisa god beläggning.

Anstalten vid Vemdalen inrymmer 30 à 35 vård platser och Gunnarskog 10. Vid full beläggning skulle antalet vård dagar per år uppgå för den förra anstalts vidkommande till lågt räknat 11,000 och för den senare till 3,650. Det är uppenbart, att, om beläggningen per år avsevärt nedgår under nyss angivna siffror, anstaltens inkomster minskas i samma proportion, under det att en hel del utgiftsposter bibehållas vid oförändrad höjd. Sålunda kan det ej ifrågasättas exempelvis, att anstalterna vid svagare beläggning omedelbart skulle kunna i motsvarande grad inskränka sin personal och därmed minska sina utgifter härför. Det må nämligen erinras, att de erkända alkoholistanstalterna äga skyldighet att, när helst så påkallas, mottaga alkoholister för vård, i den mån obelagda platser förefinnas. Vidare äro vissa utgifter för anstalternas vårdoch underhåll vid svag beläggning snarare större än mindre, i det att de arbetsprestationer, som beräknas skola utvinnas av de anställda, givetvis minskas i samma mån, som antalet vårdade blir mindre.

Det ligger i öppen dag, att alkoholistanstalter, som årligen på sin verksamhet hava att räkna med förluster i en omfattning, som ovan blivitt belyst, icke kunna förväntas bliva i stånd att i längden bära dessa. I skrivelse den 17 december 1918 har socialstyrelsen funnit sig föranlåten att för hemmet Gunnar-

skogs vidkommande tillstyrka ansökan om extra statsbidrag till täckande av åtminstone en del av den brist, som under år 1918 uppstått å verksamheten. Kungl. Maj:t har också i proposition till 1919 års riksdag prövat skäligt föreslå, att det begärda extra anslaget, 2,000 kronor, måtte utgå. Säsom ytterligare stöd för uppfattningen, att åtgärder för kraftigare ekonomiskt stödjande av de erkända alkoholistanstalterna från statens sida äro av behovet påkallade, må nämnas, att från anstalten vid Vemdalen under hand ingått meddelande, att densamma ej utan ökat sådant stöd torde bliva i stånd att under längre tid fortsätta med sin verksamhet.

Av det ovan anförda framgår, att det beträngda ekonomiska läge, som anstalterna i Vemdalen och Gunnarskog iråkat, närmast beror på den varierande beläggningen. Den ekonomiska risk, som härav skulle uppstå för alkoholistanstalterna, har tidigare beaktats. Bestämmelserna angående utjämningsbelopp enligt kungl. kungörelsen den 27 oktober 1916 avsågo sålunda att under viss tid tillförsäkra anstalterna särskilda minimibidrag i förhållande till beläggningssiffrorna under år 1915.

Styrelsen har tagit under överbägende olika utvägar att från statens sida under år 1919 bereda de erkända alkoholistanstalterna ökat ekonomiskt stöd, i den mån sådant oavvisligen synes påkallat. Styrelsen har härvid icke ansett sig böra förorda, att detta utgår i form av visst utjämningsbelopp enligt liknande grunder som de, vilka innehållas i meranämnda övergångsbestämmelser. Säsom framgår av de förut meddelade förlustsiffrorna beträffande anstalterna vid Vemdalen och Gunnarskog, hava bestämmelserna i fråga på grund av särskilda omständigheter icke fullt motsvarat sin uppgift. Styrelsen har i stället funnit sig böra föreslå, att de alkoholistanstalter, som äro oundgängligen erforderliga för den organiserade alkoholistvårdens rationella bedrivande, böra för år 1919 tillerkännas vissa provisoriska garantibidrag, att utgå oberoende av beläggningssfrekvensen. Den naturliga grunden för beräkning av dessa nya rent provisoriska anslag synes vara, att ett visst belopp per vårdplats utgår av statsmedel, vare sig anstalten är belagd eller ej.

Ifrågarande provisoriska garantibidrag synes i allt fall endast böra ifrågakomma beträffande erkända alkoholistanstalter, vilka äga skyldighet att mottaga till vård vissa alkoholister. Men bidraget synes ej ens till dessa anstalter böra utan vidare utgå. Sålunda synes såsom villkor för det nya anslaget tillgodonjutande böra föreskrivas, att vederbörande anstalt ikläder sig skyldighet att lämna vård jämväl åt sådana intagna, vilka eljest jämlikt § 4 mom. a i Kungl. Maj:ts instruktion för uppsiktsmyndigheten över alkoholistvården bort överflyttas till statsanstalt. Erkänd anstalt, som vore villig att ikläda sig dessa ökade förpliktelser, skulle sålunda, därest behov av dess medverkan för den organiserade alkoholistvården prövades föreligga, kunna tillerkännas rätt att komma i åtnjutande av det antydda statsbidraget. Härvid läver det dock böra särskilt utredas, huruvida anordningarna vid anstalten kunna befinnas lämpliga, så att anstalten verkligen kan på tillfredsställande sätt uppfylla sina åtagna särskilda förpliktelser.

Rätten att tillgodonjuta ifrågarande statsbidrag per vårdplats synes sålunda böra medgivas på följande sätt. Sedan styrelsen för statens vårdanstalt för alkoholister hos uppsiktsmyndigheten för alkoholistvården anmält, att behov därav föreligger och detta blivit vederbörligen prövat, äger uppsiktsmyndigheten inhämta, i vad mån erkända anstalter kunna befinnas i stånd till och villiga att åtaga sig meranämnda förpliktelser, varefter det ankommer på Kungl. Maj:t att efter sig

företeende omständigheter bevilja erkänd alkoholistanstalt rätten att mot iklädande av nyss angivna förpliktelser komma i åtnjutande av ifrågavarande anslag.

Det återstår att utreda, huru stort belopp, som sålunda lämpligen bör utgå i form av bidrag för vårdplats och dag. Styrelsen har för sin del funnit, att ett belopp av en krona skulle fylla den brist, som skäligen bör täckas av statsmedel, i de fall, som omfattas av den verkställda undersökningen. Skulle sålunda anstalterna vid Vemdalen och Gunnarskog komma i åtnjutande av anslag av förevarande beskaffenhet, skulle detta belöpa sig till respektive omkring 11,000 samt 3,650 kronor för år.

Styrelser har slutligen funnit sig böra undersöka, huruvida det förslagsanslag å 100,000 kronor, som 1918 års riksdag under sjätte huvudtiteln beviljat till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader under år 1919, vid bifall till förevarande framställning komme att överskridas. Verkställd utredning har givit vid handen, att av motsvarande anslag för år 1918 endast omkring 46,000 kronor torde tagas i anspråk. Med anledning härav torde med största sannolikhet kunna förväntas, att nämnda anslag för år 1919 torde vara fullt tillräckligt för täckande av de ökade utgifter, som vid bifall till framställningen skulle åsamkas statsverket.»

Med anledning av vad sålunda anförts har socialstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen medgiva,

dels att erkända och enskilda alkoholistanstalter under år 1919 måtte utöver statsbidrag enligt bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter tillerkännas rätt att tillgodogjuta ett tilläggsbidrag av en krona för vårddag enligt liknande villkor, som innehållas i kungl. brevet den 20 juni 1918 angående förhöjt statsbidrag till vissa alkoholistanstalter;

dels ock att erkända alkoholistanstalter måtte tillerkännas rätt att för samma tid erhålla ett extra garantibelopp av en krona för vårdplats, enligt de närmare villkor, som av Kungl. Maj:t kunna vardas bestämda.

Departement-
mentschefen.

Av den förebragta utredningen framgår, att de allmänna levnads-kostnaderna, vilka redan våren 1918 nått en avsevärd höjd, under nämnda år än ytterligare stegrats och att de först på senaste tiden visat tecken till att något nedgå. De förhållanden, som lågo till grund för avlåtande av Kungl. Maj:ts förenämnda proposition nr 425 i ämnet till 1918 års lagtima riksdag, kunna alltså sägas föreligga jämväl innevarande år, i sin helhet betraktat. På grund härav anser jag mig böra tillstyrka socialstyrelsens framställning om tilläggsbidrag till erkända alkoholistanstalter jämväl för år 1919. Då de genom förut omförmälda övergångsbestämmelser i kungörelserna i ämnet jämväl vissa enskilda alkoholistanstalter garanterade statsbidragen endast skulle utgå till och med år 1918, synes skäligt, att även dessa anstalter beredes ett förhöjt statsbidrag under innevarande år, och biträder jag därför socialstyrelsens förslag härutinnan.

Härutöver har emellertid socialstyrelsen föreslagit ett ytterligare statsbidrag åt de erkända alkoholistanstalterna, och har detta förslag sin grund i följande omständigheter. Sedan statens vårdanstalt för alkoholister jämlikt beslut av 1918 års lagtima riksdag under nämnda år förflyttats från Venngarn till Salbohed samt antalet vårdplatser vid berörda anstalt minskats från 100 till 35, har det visat sig, att anstalten vid Salbohed är otillräcklig och att till följd därav de erkända alkoholistanstalterna måst mottaga åtskilliga alkoholister från Salbohedsanstalten, för att denna skulle kunna bereda plats åt nyintagna. Härigenom komma naturligen stora krav att ställas på de erkända alkoholistanstalternas förmåga att i nöjaktig omfattning fullgöra sin uppgift i avseende å alkoholistvården, och detta förutsätter i sin tur en god ekonomisk grundval för anstalterna. Tyvärr kan en sådan ej sägas förefinnas. Den utredning, socialstyrelsen framlagt beträffande de tre mera betydande erkända alkoholistanstalternas ekonomiska ställning, giver vid handen, att hos två av dessa anstalter, nämligen Flodakolonin i Vemdalen och hemmet Gunnarskog, rörelsen under de senare åren uppvisat underskott till avsevärda belopp och att detta förhållande har sin orsak icke blott i de höga levnadskostnaderna utan ock i den ringa beläggningen vid dessa anstalter. Vid den tredje erkända anstalten, arbetshemmet Björknäs, har däremot beläggningen varit god och någon förlust å rörelsen icke uppstått. Vid anstalten i Vemdalen är situationen numera sådan, att, enligt vad som meddelats, anstalten blir nödsakad att nedlägga sin verksamhet, därest ej ökat bidrag från statens sida är att påräkna. Kungl. Maj:t har också redan i ett fall behjärtat de erkända anstalternas betryckta ekonomiska belägenhet, i det Kungl. Maj:t, såsom förut nämnts, efter framställning från vederbörande och på min tillstyrkan, genom proposition nr 112 till innevarande års riksdag föreslagit riksdagen medgiva, att såsom bidrag till täckande av driftkostnaderna under år 1918 vid nämnda anstalt må, utöver vad som enligt gällande bestämmelser för samma ändamål tillkommit anstalten, till anstalten utbetalas ett ytterligare belopp av 2,000 kronor, att utgå från det av riksdagen på extra stat för år 1919 anvisade förslagsanslaget å 100,000 kronor till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader.

På grund av vad sålunda anförts anser jag mig böra förorda socialstyrelsens förslag om att jämväl ett extra garantibidrag, att utgå oberoende av beläggningsfrekvensen, må för år 1919 under vissa villkor kunna beviljas sådana erkända alkoholistanstalter, vilka vilja ikläda sig förpliktelse att i viss omfattning mottaga alkoholister, som eljest skolat

vårdas å statsanstalten. Mot det av styrelsen föreslagna beloppet, en krona för dag och vårdplats, synes intet vara att erinra. För åtnjutande av detta garantibidrag torde i övrigt böra föreskrivas i huvudsak de av socialstyrelsen föreslagna villkor.

Då förenämnda på extra stat för år 1919 anvisade förslagsanslag å 100,000 kronor, varav de av mig förordade extra statsbidragen skulle utgå, enligt vad som utretts, synes komma att förslå till täckande av dessa nya utgifter, torde ytterligare medel för ändamålet ej behöva äskas av riksdagen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av det på extra stat för år 1919 upptagna förslagsanslaget av 100,000 kronor till bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader må, utöver enligt kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter utgående statsbidrag, beträffande år 1919 utgå dels till erkända och enskilda alkoholistanstalter ett tilläggsbidrag med högst en krona för vårddag, dels ock till erkända sådana anstalter ett extra garantibidrag med högst en krona för dag och vårdplats, allt enligt de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Adalgren.